

TU-C1021 Kestävä arvonluonti (5 op, ECTS)

Periodit III-V

Vastuuopettaja: Mikko Jääskeläinen (mikko.jääskeläinen@aalto.fi)

Opettaja: Satu Rekonen (satu.rekonen@aalto.fi)

Opettaja: Simo Lahdenne (simo.lahdenne@aalto.fi)

Assistentti: Lotta Oksala (lotta.oksala@aalto.fi)

Ilmoittautuminen: WebOodissa. Kurssilla on rajattu osallistujamäärä. Etusijalla ovat Tuotantotalouden pääaineopiskelijat ja Aaltonaut-sivuaineopiskelijat, muut opiskelijat valitaan ilmoittautumisjärjestyksessä.

Esitiedot: TU-A1100 Tuotantotalous 1 tai vastaava

Opetuskieli: Suomi

Osaamistavoitteet: Kurssin tavoitteena on muotoilla yhteistyöorganisaatiolle toteutettavissa oleva kokeilu, jolla voidaan kehittää joko kumppanin tarjoamaa tai siihen vaadittuja kyvykkyyksiä. Projektin pohjana on itse tunnistettu aihe ja siihen liittyvä käyttäjien ja asiakkaiden tarve. Tämä tarve valitaan lähtökohtaisesti siten, että projektissa on mahdollista luoda sekä kestävää yhteiskunnallista että liiketoiminnallista arvoa kehittämällä yrityksen tai organisaation tarjoamaa. Projektia ohjaa aiheen vaatima tarkoituksenmukaisuus ja toteutettavuus, joten lopulliset tulokset riippuvat kustakin aiheesta, kumppanista ja projektista.

Kurssin suoritettuaan, opiskelijalla on käsitys yrittäjyyden ensimmäisistä vaiheista. Opiskelija osaa

- tunnistaa yrittäjyys- ja kehitysprojektien tyypillisiä alkuvaiheita, sekä analysoida niitä resurssilähtöisen kehkeyttämisprosessin (effectuation) avulla
- tunnistaa organisaatioiden kehitystoimintojen pääpiirteitä ja työskennellä kehittävällä ja mahdollisuuksia kehkeyttävällä tavalla kumppaneiden ja muiden sidosryhmien kanssa
- tunnistaa yritysten liiketoimintamallien keskeisimpiä piirteitä, ja vertailla ja analysoida eri yritysten sekä nykyisiä että mahdollisia liiketoimintamalleja
- hyödyntää yhtä tai useampaa tutkimusmenetelmää käyttäjän ja/tai asiakkaan tarpeiden kartoittamiseksi
- kehittää ja perustella ratkaisun merkitystä ja arvoa sekä yhteiskunnallisista että liiketoiminnallisista näkökulmista
- tunnistaa ja eritellä omaa toimintaansa ja reaktioitaan avoimessa ja määrittelemättömässä ongelmanratkaisuprosessissa
- suunnata ja kehittää projektiryhmän työskentelyä keskusteluiden ja fasilitoitavien työkalujen avulla

Sisältö: Kurssi muodostuu ryhmässä tehtävästä, itseohjautuvasta projektista, jossa on kaksi keskeistä vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa tunnistetaan kiinnostava ja lupaava aihe ja selvitetään konkreettisia ja merkityksellisiä tarpeita siihen liittyen. Näiden pohjalta etsitään yksi tai useampi kumppani ja määritetään yhteinen projekti. Toisessa vaiheessa kumppanin kanssa kehitetään mahdollisia keinoja vastata tarkennettuihin tarpeisiin, ja muotoillaan tulokset toteuttamiskelpoiseksi kokeiluksi. Projektin rinnalla kurssin yhteis- ja ohjaustapaamisissa suunnataan ja kirkastetaan projektin etenemistä.

Ilmoittautuminen kurssille:

Kurssille ilmoittautuminen tapahtuu kahdessa vaiheessa:

- 1. Ilmoittautuminen kurssille** tapahtuu Oodin kautta 13.1.2021 mennessä. Kurssin koko on rajattu, ja vuonna 2021 kurssi on oletettavasti melko täynnä. Tuotantotalouden pääaine- ja Aaltonaut-sivuaineopiskelijoilla on etusija. Mikäli kurssi tulee täyteen, muiden ohjelmien opiskelijoiden osallistumisesta saatetaan rajoittaa ja osallistuminen kurssille voidaan vahvistaa vasta ilmoittautumisen päättyessä. Valinta tässä tapauksessa tapahtuu ilmoittautumisjärjestyksessä.
- 2. Ilmoittautuminen ryhmiin**
Ryhmäilmoittautuminen aukeaa torstaina 14.1. klo 12.00 ja sulkeutuu maanantaina 18.1 klo 23.59. Ryhmiin ilmoittautuminen tapahtuu valitsemalla MyCourses:iin muodostetuista ryhmistä sellaisen, jossa on vapaa paikka. Kullakin ryhmällä on etukäteen määritetty tapaamisaika, ja kaikki ryhmän ohjaustapaamiset ovat tähän aikaan. Ryhmätapaamiset pidetään lähtökohtaisesti keskiviikkoisin 12-16 ja torstaisin 9-12, alkaen tasatunnein.

Kaikki tyhjät ryhmä- ja jäsenpaikat ovat kaikkien vapaasti valittavissa. Itsensä voi lisätä mihinkä tahansa ryhmään, jossa on vapaita paikkoja. Mikäli tavoitteena on muodostaa tarkasti määritetty neljän hengen ryhmä, kannattaa ilmoittautuminen koordinoitua ryhmän jäsenten kesken. Näin muodostetun ryhmän voi myös jättää vajaaksi, jolloin muut osallistujat voivat halutessaan ilmoittautua siihen.

Opetus kurssilla:

Oppimistavoitteiden mukaisesti kurssin lähtökohtana on tarjota osallistujille itsenäinen päättävältä projektin aiheesta ja sen toteutuksesta. Kurssin opetus tukee ryhmiä projekteissaan, ja se muodostuu kolmesta eri opetusmuodosta:

- 1. Projektin aiheen etsinnän, täsmennyksen ja määrittelyn tuki kurssin alussa**
Ensimmäisien viikkojen aikana kurssilla keskitytään projektin alustavan aiheen etsintään. Aiheen etsintää ja määrittelyä tehdään erilaisten yksilöllisten, yhteisten, ja ryhmäkohtaisten harjoituksen avulla. Nämä tehtävät ovat kaikille osallistujille ja ryhmille samanlaisia, ja niillä on määritetyt viikoittaiset aikarajat, raportointimuodot, ja yksinkertainen arviointi. Nämä tehtävät kattavat opetuksen kurssin alussa sekä ensimmäisessä osassa, viikoilla 2-6.
- 2. Ryhmäkohtainen ohjaus**
Kurssin pääasiallinen opetusmuoto on ryhmäkohtainen ohjaus, joka tapahtuu viikoittaisissa tapaamisissa. Tapaamiset järjestetään keskiviikkoisin (iltapäivä) ja torstaisin (aamupäivä), ja jokaisella ryhmällä on oma, kurssin alussa päätetty tapaamisaika. Tapaamisen kesto on n. 30-40 min.

Tapaamisissa keskitytään tekemään päätöksiä projektin suunnasta ja seuraavista tavoitteista. Nämä päätökset ja niiden aiheet noudattavat tyypillisesti kurssin vaiheita ja niihin liittyviä haasteita (Taulukko 1). Tarkempi aikataulu riippuu projektin aiheesta ja ryhmän etenemisestä, ja erityisesti kurssin loppupuolella näissä on merkittäviä ryhmäkohtaisia eroja. Näiltä osin kurssin alustava aikataulu kuitenkin kuvaa yksittäisten vaiheiden oletettavaa (ja suositeltavaa) ajoittumista. Nopeampi eteneminen on hyvinkin mahdollista ja suositeltavaa, mikäli projekti siihen taipuu.

Tapaamiset eivät ole pakollisia, ja ne pidetään vain, mikäli ryhmä katsoo sille olevan tarvetta. Lähtökohtaisesti tapaamismahdollisuus on tarjolla ja käytettävissä joka viikko kurssin päättymiseen saakka. Käytännössä tapaamiset ovat tyypillisesti viikoittaisia kurssin ensimmäisissä vaiheissa (aloitus sekä vaiheet 1-2), jonka jälkeen ne yleensä harventuvat pidettäväksi joka 1-3 viikko projektin etenemisestä riippuen. Yksittäisille jäsenille tapaamiset eivät ole myöskään pakollisia, mutta on hyvä huomata, että niitä ei myöskään voi korvata millään muulla. Yksittäisen jäsenen toistuvat poissaolot vaativat muulta ryhmältä lisätyötä viestinnässä ja koordinoinnissa ja on siten kustannus muulle ryhmälle

3. Koko kurssin yhteiset tapaamiset: esitykset ja purkuryhmät

Edellisten lisäksi kurssilla on neljä koko kurssin yhteistä tapaamista.

Esitys- ja verrokkitapaamiset. Kolme kurssin yhteisistä tapaamisista keskittyy tarjoamaan näkymän muiden ryhmien edistymiseen ja mahdollisuuden suhteuttaa omaa projektia ja ryhmää muiden ryhmien tapoihin toimia. Tapaamisten rakenne on jokaisella kerralla sama. Ensimmäinen osa muodostuu ryhmien lyhyistä projektiesityksistä, joiden teema riippuu kurssin vaiheesta. Toinen osa perustuu ryhmäkeskusteluihin (verrokkiryhmä), joissa vertaillaan tarkemmin oman ryhmän toimintaa suhteessa muihin ryhmiin.

Koko kurssin yhteiset tapaamiset pidetään keskiviikkoisin 12.15-14.00 viikoilla 7 (17.2), 11 (17.3) ja 16 (21.4).

Ryhmän toiminnan tarkistus. Yksi neljästä yhteisestä tapaamisesta keskittyy erityisesti ryhmädynamiikkaan. Tämä tapaaminen pidetään viikolla 10.

Tärkeät päivämäärät

- 13.1. Ensimmäinen opetuskerta. Virtuaali/itsenäinen, materiaali saatavilla 11.1 alkaen
- 14.1. Ensimmäinen palautettava harjoitus.
Ryhmäilmoittautuminen avautuu
- 18.1. Ryhmäilmoittautuminen päättyy
- 20.1. Kurssin yhteinen tapaaminen. **Vaadittu läsnäolo**
- 17.2. Ensimmäinen esitys & verrokkiryhmät. **Vaadittu läsnäolo**
- 17.3. Toinen esitys & verrokkiryhmät. **Vaadittu läsnäolo**
- 21.4. Kolmas esitys & verrokkiryhmät. **Vaadittu läsnäolo**
- 16.5. DL projekteille, kurssille toimitettaville materiaaleille, sekä ryhmäsesseille.

Kurssin tarkemmat vaiheet sekä niitä vastaavat aiheet ovat esitetty tarkemmin taulukossa 1.

Kurssin alussa tehtävät ja eteneminen on kaikilla ryhmillä hyvin samankaltaista, mutta toisessa ja kolmannessa vaiheessa ryhmien ja projektien välillä voi olla merkittäviä eroja. Aikataulu ja aiheet näissä osioissa ovat suuntaa antavia.

Taulukko 1 Kurssin aikataulu ja vaiheet

Vaihe	Viikko	Tapaaminen	Tavoitteet	Tehtävät	Arviointi
Aloitus: Tavoitteet ja ryhmä	2	(itsenäinen)	Mistä kurssissa on kyse?	P0.1 / DL 14.1 P0.2 / DL 17.1	Hyv/hyl
	3	Yhteinen	Ryhmän muodostaminen	Ryhmä-ilmo / DL 19.1 T0.3 / DL 22.1	
Osa 1: Alustavan aiheen määrittelyä Aihealueiden kartoittamista ja lähtöpisteestä etääntymistä	4	Ryhmä	Alustavan aihealueen valitseminen	P1.1 / DL 27.1	1.1: Hyv/hyl
	5	Ryhmä	Aiheen tarkentaminen ideoinnilla	P1.2 / DL 3.2	1.2: 0-5
	6	Ryhmä	Aiheen tarkentaminen asiantuntijoiden avulla	P1.3 / DL 10.2	1.3: 0-5
Osa 2: Yritysten kontaktointia, potentiaalisten kumppanien etsintää ja aiheen arvon ja suunnan määrittelyä	7	Yhteinen	Toimialan kartoitus	1. Esitys (T1.4) / DL 17.2 2.1	esitys: hyv/hyl
	8		(tenttiviikko)		-
	9	Ryhmä	Potentiaalisten kumppaneiden kontaktointi	2.2	---
	10	Ryhmä	Projektin määrittely kumppanin kanssa*	Ryhmädynamiikka (ILIW)	Harjoitus: hyv/hyl
Väliaika	11	Yhteinen	Projektien esittely & Projektisuunnitelma	Suunnitelma (T2.3) / DL 17.3 2. esitys (T2.4) / DL 17.3	Suunnitelma: 0-5 Esitys: hyv/hyl
Osa 3: Kenttätyö: Asiakasarvo ja ratkaisu, Kumppanin liiketoiminnan ja kyvykkyyksien arviointi	12-17	Ryhmä*	Projektin arvolähteen tarkennus (value proposition)*	<i>Aikataulu ja tehtävät / selvitykset projektin tarpeiden mukaan ja ryhmä asettamalla aikataululla</i>	-
			Liiketoimintamallin arviointi *		-
			Toimialakartoitus*		-
			Osaamiskartoitus*		-
Kokeilun muotoilu ja sovittaminen kumppanin toimintaan. viestintä ja siirtäminen kumppanille			Mahdollisuuden prototyyppi* Liiketoimintakokeilun suunnittelu* Esityksen ja projektin siirron valmistelu*	3. esitys / DL 21.4	esitys: hyv/hyl
Lopetus: Opitun tiivistäminen seuraavia projekteja varten	18		Projektin analysointi	Ryhmäessee / DL 16.5	0-5
	19		Projektin siirto kumppanille*	Projektin materiaalit / DL 16.5	0-5
	20-21	Ryhmä	Arviointitapaaminen		

* Tarkemmat tavoitteet ja ajoitus riippuu ryhmästä ja projektista, ja ne määritetään projektisuunnitelmassa

Arviointi:

Kurssin arviointi muodostuu seuraavista osista:

1. **Alkuvaiheen tehtävät** aihealueen määrittämiseksi, 5% kurssiarviosta
Tehtävät 1.2 ja 1.3
2. **Projektinhallinta ja ryhmän työskentely**, 10% kurssiarviosta
Pohjautuu vertailulle rakentuvalla itsearvioinnilla. Esitystapaamisten keskusteluissa käydään läpi ryhmien toimintaa ja muodostetaan kriteereitä toiminnan arviointiin. Näiden pohjalta ryhmä muodostaa havaintoja oman toiminnan suhteutumisesta näihin kriteereihin. Arvosana määritetään kurssin lopussa perustuen itsearviointeihin.
3. **Projektin määrittely ja toteutus suunnitelma**, 15% kurssiarviosta
 - a. Projektin oletettava arvo (30%): Tarpeenmäärittelyn tarkkuus ja luotettavuus, Tarpeen ja arvon merkittävyys
 - b. Projektisuunnitelma (30%): Kuinka hyvin projektin fokus, ajoitus, roolit ja tavoitteet on määritetty ja viestitty
 - c. Ryhmän oma-aloitteisuus, tietämys, näkemys ja luovuus ongelman tunnistamisessa määrittelyssä (40%)
4. **Kumppanille suunnitellun liiketoimintakokeilun toteutettavuus ja laatu**, 50 % kurssiarviosta
Projektin lopputulokset arvioidaan kokonaisuutena seuraavien näkökulmien suhteen:
 - a. Arvonluontimahdollisuuden määrittely ja todentaminen: Kuinka uskottava ja merkittävä kokeilulla tavoiteltava arvonluontimahdollisuus on? Kuinka hyvin se on määritelty?
 - b. Kokeilun sopivuus yrityksen suuntaan, tilanteeseen ja kyvykkyyksiin: Kuinka hyvin kokeilu on sovitettu kumppanin tarpeisiin ja kyvykkyyksiin (liiketoimintamalli, kyvykkyydet, teknologiset mahdollisuudet, ja vastaavat) toteuttaa kokeilu
 - c. Kokeilun konkreettisuus: Kuinka hyvin kokeilu on määritetty, pohjustettu kumppanille ja suunniteltu? Kuinka toteutettavissa kokeilu on?
 - d. Kokeilun toteutus: Onko yritys ryhtynyt toimiin kokeilun toteuttamiseksi tai jatkamiseksi, kuinka todennäköistä se on, ja mitä konkreettisia päätöksiä projektin aikana on syntynyt?
5. **Essee** (yksilöllisesti), 20% kurssiarviosta
 - a. Projektien analysoinnin, huomioiden syntesoinnin, ja johtopäätösten perusteluiden ja yleistettävyyden laatu, 70%
 - b. Esseen esitystapa ja rakenne, 30%

Tehtävät 1-4 palautetaan ja arvioidaan ryhmittäin, tehtävä 5 yksilöllisesti. Tämän lisäksi kurssin suorittaminen vaatii jokaiselta osallistujalta aktiivista osallistumista ryhmän suorituksiin ja läsnäoloa kurssin yhteisissä tapaamisissa.

Kurssin lopussa ryhmän jäsenet arvioivat kunkin jäsenen osallistumista ja panostusta ryhmän yhteisiin tuloksiin. Mikäli osallistuminen ja panostus poikkeaa merkittävästi muista ryhmän jäsenistä (positiivisesti tai negatiivisesti) – joko ryhmän muiden jäsenten ja/tai kurssin henkilökunnan arvioiden mukaan – kurssin osasuorituksien arviointi voidaan tässä tapauksessa tehdä ko. opiskelijan kohdalta muusta ryhmästä erillään.

Kurssilla käytettävät järjestelmät

Aiheen määrittäminen ja kumppanin kanssa toteutettavan projektin toteuttaminen vaatii ryhmältä:

1. Toimivan viestintäkanavan
2. Ratkaisun projektihallintaan, ja
3. Ratkaisun tiedostonjakoon

Kurssilla käytetään lähtökohtaisesti **Microsoft Teams**:iä etätapaamisten toteuttamiseen sekä tiedostojen jakamiseen. Se on toimiva työkalu myös ryhmän omaan viestintään ja tiedostonhallintaan.

Lisenssiehtojen takia se on erityisen suositeltava luottamuksellisen materiaalin jakamiseen, sillä ilmaiset, kuluttajille suunnatut tiedostopalvelut ovat käyttöehdoiltaan epäedullisia.

Teams:iin on saatavissa myös kevyitä ja kurssin projektiin hyvin soveltuvia projektinhallinta lisäkkeitä, kuten **Planner**, sekä **Trello**, joka toimii integraation kautta.